

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

Diyarbakır'ın yaklaşık bin 700 yıllık tarihi surlarında, en son restorasyon çalışması, 2014 yılında yapıldı. Çalışmalar sürdürülürken, surların Dünya Miras Listesi'ne aday gösterilmesi dolayısıyla kente gelen UNESCO uzmanları, restorasyonun doğru olmadığı ve tarihi yapıların eski haliyle korunması gerekirken, arkeolojik izlerinin yok edildiği yönünde rapor hazırlamışlardır. 2015 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne alınan surlarda, yapılan restorasyon çalışmalarının, surların üzerindeki arkeolojik izleri yok ettiği gerekçesiyle Kültür ve Turizm Bakanlığı aracılığıyla durduruldu. UNESCO tarafından restorasyon yerine surların bütün olarak korunması için konservasyon yapılmasını ve bilim kurulu oluşturularak, master plan hazırlanması istendi. Geçen ay tarihi surlarda inceleme yapan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi kayyımı Vali Münir Karaloğlu, restorasyon çalışmasına başlanacağını duyurmuş, "Diyarbakır halkına ve kültürle- tarihle ilgilenen bütün dünya insanlarına, ikinci müjdemiz de Büyükşehir Belediyesi olarak; bütçesi Diyarbakır Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı Kültür Varlıkları Fonu (YİKOB) tarafından karşılanan Urfa Kapıdan Yedi Kardeş burcuna kadar olan 6 burcun restorasyonunu kapsayan bir restorasyon ihalesi yapıldığını ifade etmiştir.

Restorasyon projeleri kayyımlardan önceki dönemde Kent Konseyi'nde veya Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bünyesinde Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Mirası üzerine oluşturulan Alan Yönetimi Başkanlığı vardı. Bu alanda yapılan çalışmalarda Mimarlar Odası başta olmak üzere ilgili odalardan ve STK'lerden görüş ve öneriler alınırdı. Ancak şu an yapılan çalışmalara bu kurumlar dahil edilememektedir? Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından açık ihale usulü ile ihalesi yapılan restorasyon çalışması için ihaleye kaç firmanın katıldığı ve bu firmaların yeterlilikleri hakkında bir bilgi verilmemektedir.

Söz konusu ihalelerin şeffaf bir şekilde yapılarak projelerin alanında uzaman kişiler tarafından hazırlanması gerekiyor. Restorasyonu yapacaklar yeterlilik kazanmış deneyimli kişilerden oluşmalı ve rekabet koşulları sağlanması da çok önemlidir. Önce projeler ve sonrasında uygulamalar kontrol edilebilir, kent dinamiklerinden veya ilgili odalarda konuya vakıf kişilerin de takibine açık yapılması durumunda restorasyonun daha sağlıklı olabileceğini söyleyebiliriz.

Fakat Türkiye’de işleyiş bu şeffaflıkta olmadığı için elbette ki kaygılarımız bulunmaktadır ve kuşku duyduğumuzu söyleyebiliriz.

Bu Bağlamda ;

1-Dünya Kültür Mirası Listesi'nde bulunan Diyarbakır Surları'nın restorasyon çalışmaları için Diyarbakır Mimarlar Odasına bilgi verilmemesinin gerekçesi nedir?

2-Söz konusu proje için kültürel etki değerlendirme raporu hazırlanmış mıdır?

3-Proje uygulanması aşamasında Tabiat ve Kültür Varlıklarını koruma ya da benzeri kurumlardan uzmanların görüşleri alınmış mıdır?

4-Tarihi Diyarbakır surlarının bakımsız bırakıldığı bilinmektedir. Kentte yapılan restorasyon ve rehabilitasyon gibi çalışmalarının alan tahrip etmeden özgün ve otantik yapısına zarar vermeden korunmamasının gerekçesi nedir?

5- Urfa Kapıdan Yedi Kardeş burcuna kadar olan 6 burcun restorasyonunu kapsayan bir restorasyon ihalesine kaç firma katılmıştır.Bu firmalar hangileridir?

6- Tarihi bir hafıza Diyarbakır Surlarının restorasyon ihalesi yapılırken halkın ve sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinin alınmamasının gerekçesi nedir?